

**SATU KAJIAN ANALISIS MENGENAI
SENIBENA RUMAH-RUMAH TRADISI
NEGERI SEMBILAN**

MARIAM AZEIAN BINTI HAJI ISMAIL

95980370

Tesis ini dikemukakan kepada Kajian Seni Lukis dan Seni Reka,
Institut Teknologi MARA sebagai memenuhi sebahagian daripada
keperluan Ijazah Sarjana Muda Seni Lukis dan Seni Reka.

1. Diperiksa oleh ..... Tarikh .....
2. Diperiksa oleh ..... Tarikh .....
3. Diluluskan ..... Tarikh .....

Dekan

Kajian Seni Lukis dan Seni Reka

Institut Teknologi MARA

40450 Shah Alam

SELANGOR DARUL EHSAN

Isi Kandungan .	Muka Surat
Penghargaan	
Sinopsis	
Tujuan	
Kaedah	
Pengenalan	1-3
Bab 1	
Sejarah Negeri Sembilan	4-8
Ciri-ciri Istimewa Rumah Negeri Sembilan	9-15
Jenis-jenis Rumah Melayu	16-26
Bahagian-bahagian Rumah	27-49
Bab 2	
Bahan Yang Di Gunakan Dalam Pembinaan Rumah	50-56
Ukiran Yang Terdapat Pada Bahagian Rumah (Lampiran Gambar)	
Bab 3	
Ukiran dan Rekaan Motif Hiasan	57-64
Ciri-ciri Motif Kayu Tradisional	65-70
Unsur Dalam Motif Ukiran Tradisional	71-73
Bab 4	
Upacara Mendirikan Rumah Mengikut Adat Perpatih	74-89
Kepercayaan Dan Nilai	90-96
Status Rumah MinangKabau	97-100
Nilai Sosial	101
Perkembangan Pembinaan Rumah	102
Rumusan	
Kesimpulan	
Rujukan	

PENGHARGAAN

Saya ingin merakamkan rasa kesyukuran yang tidak terhingga kehadrat Allah swt kerana dengan izinnya tesis ini dapat disiapkan dengan sempurnanya. Dengan izinnya jualah terhasilnya penyelidikan yang amat bererti ini.

Ucapan jutaan terima kasih saya kepada ketua kursus Kajian Seni Lukis Dan Seni Reka, Encik Sarudin Bin Idras. Penasihat yang tidak jemu-jemu memberi tunjuk ajar dan nasihat iaitu Encik Ahmad bin Rashidi yang telah banyak memberi pelbagai bimbingan dan teguran yang membina dalam mana menjayakan kajian tesis ini. Tidak saya lupakan juga para pensyarah Fakulti Seni Reka Grafik, Institut Teknologi Mara Cawangan Melaka, Yang Mulia Raja Azmeer Raja Ahmad Affendi, Encik Wan Zulkifli Wan Ahmad Kamal, Encik Shahrul Azman Shahbudin, Cik Azian Md. Zain, Encik Hanafi, Encik Darus dan Encik Shahrul Nizam yang telah banyak membantu dalam melengkapkan lagi penyelidikan ini.

Saya juga ingin merakamkan ribuan terima kasih saya kepada Unit Perancang Ekonomi Bahagian Pelancongan Negeri Sembilan dan Perbadanan Muzium Negeri Sembilan kerana telah memberikan kerjasama serta kebenaran untuk menyalin semula beberapa maklumat atau sejarah asal usul Negeri Sembilan. Begitu juga agensi-agensi yang terlibat dengan kajian rumah tradisi ini

ABSTRAK

Rekabentuk rumah Melayu dan seni ukiran yang dipaparkan adalah bertujuan mengkaji bagaimana masyarakat dapat menilai e limen seni yang digunakan .Peribahasa Melayu juga ada menyebut

**Lain padang lain belalang ,
Lain negeri lain orang ,**

Penulis juga cuba mengcungkil bagaiman seni ukiran itu diserapkan dalam reka bentuk rumah Melayu Tradisional. Ukiran yang dihiasi rumah menjadi satu kebanggaan masyarakat pada zaman silam.Pengaruh Hindu telah mengubah corak ukiran geometri kepada hiasan ukiran yang menggunakan objek figura.Kajian ini dihasilkan untuk mengukur sejauh mana masyarakat dapat menerima senibina dan ukiran , sebagai tinggalan sejarah yang bernilai tinggi .Kajian ini juga diharapkan dapat mencerminkan identiti bangsa dan negeri serta peka terhadap ciri-ciri keistimewaan rumah Tradisional Negeri Sembilan.Antara kaedah yang dikenal pasti dapat melengkapkan penyelidikan ini ialah menggunakan pelbagai pendekatan bagi mendapatkan maklumat iaitu dengan menebul pemilik-pemilik rumah,badan swasta dan juga pihak muzium. Kesimpulannya kajian ini adalah untuk mengembalikan ingatan generasi yang awal tentang peninggalan nenek moyang mereka.Dengan tinggal di rumah pusaka biasanya anak-anak dan cucu - cucu akan dapat merasai banyak pahit getir yang ditempuh oleh nenek moyang mereka.